

„Etyka, przeciwdziałanie korupcji i konfliktowi interesów, uwzględniające rozpoznawanie sytuacji korupcyjnych i sposoby zachowań w tych sytuacjach, a także konsekwencje czynu korupcyjnego dla pracowników naukowych”

Polska Platforma
Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Polska Platforma
Bezpieczeństwa Wewnętrznego

CPI – INDEKS PERCEPCJI KORUPCJI

Indeks Percepcji Korupcji (CPI) jest wiodącym globalnym wskaźnikiem korupcji w sektorze publicznym, zapewniającym coroczne porównawcze spojrzenie na 180 krajów i terytoriów. Indeks opiera się na 13 ocenach ekspertów i ankietach przeprowadzonych wśród przedsiębiorców.

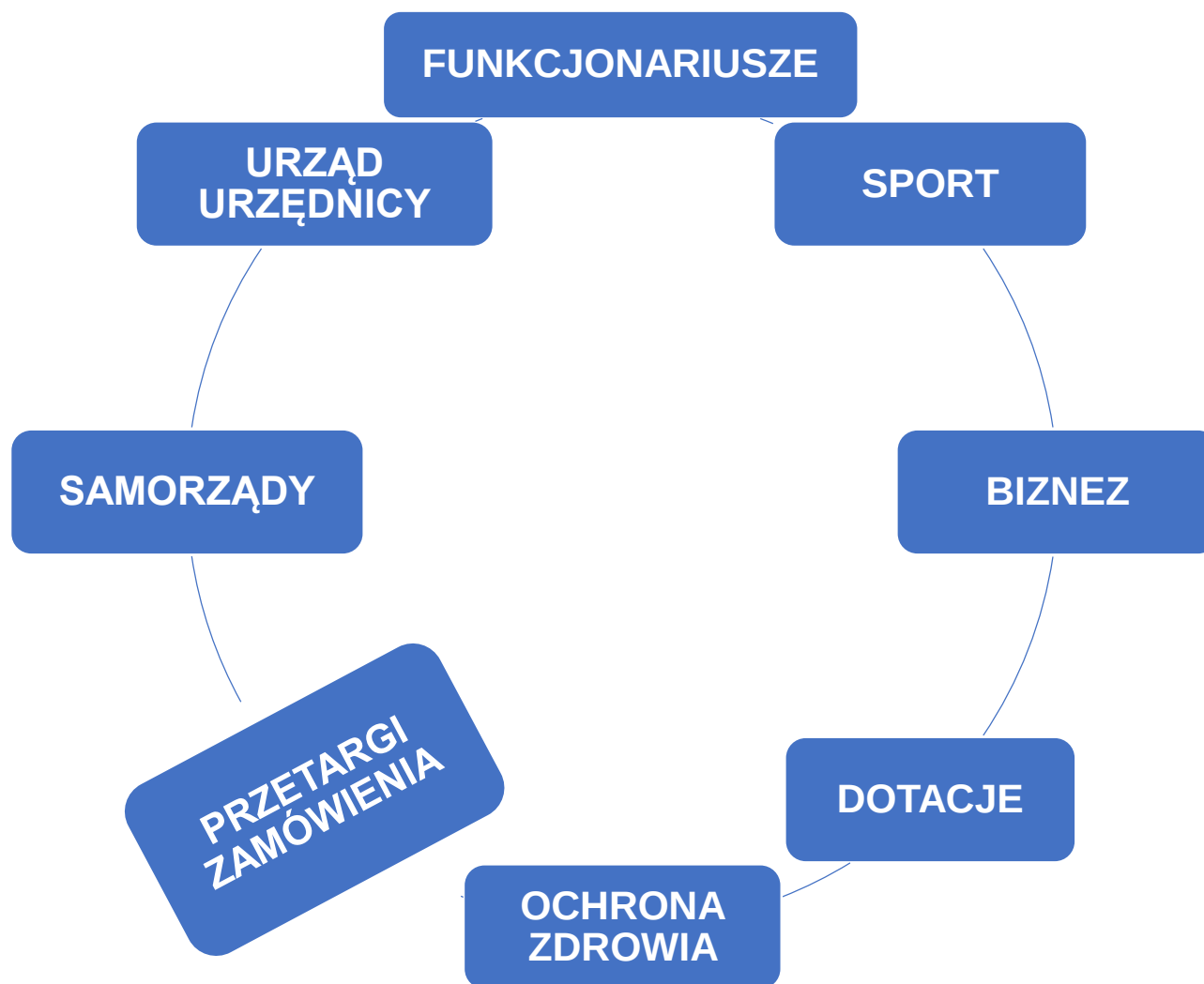
INDEKS PERCEPCJI KORUPCJI DLA POLSKI W LATACH 2019-2023 WEDŁUG TRANSPARENCY INTERNATIONAL

IPK	Rok				
	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba państw objętych badaniem	180	180	180	180	180
Miejsce w rankingu	41	45	42	45	47
Wynik punktowy	58	56	56	55	54

W 2023 r. na czele CPI (wpływ wymiaru sprawiedliwości na poziom korupcji), podobnie jak w poprzednich latach, znajdują się Dania, Finlandia i Nowa Zelandia. Znacząco wysoki wynik uzyskały również Norwegia i Szwecja, a także Singapur i Szwajcaria. Najgorszy wynik osiągnęła Somalia, Wenezuela i Syria.

OBSZARY WYSTĘPOWANIA KORUPCJI

ENTYMOLIGIA SŁOWA KORUPCJA

W języku polskim funkcjonuje kilka terminów na określenie zachowań polegających, najogólniej mówiąc, na nadużyciu przez decydenta przysługujących mu funkcji władczych dla zapewnienie korzystnego rozstrzygnięcia innej osobie w zamian za osiągnięcie korzyści majątkowych lub osobistych. Słowa takie jak; **korupcja**, **łapownictwo**, **przekupstwo** lub **sprzedajność** odnoszą się do tych samych lub podobnych modeli zachowań. Najbardziej obszernym określeniem z nich jest **korupcja**, a pozostałe mieszczą się w nim.

USTAWOWA DEFINICJA POJĘCIA KORUPCJA

W rzeczywistości korupcja to pojęcie trudne do zdefiniowania, ponieważ jest zjawiskiem wieloaspektowym i złożonym. Ale na gruncie polskiego prawa ustawodawca podjął próbę zdefiniowania tego pojęcia, a dokładnie zostało ono sformułowane w ustawie o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

USTAWOWA DEFINICJA POJĘCIA KORUPCJA

Korupcją, w rozumieniu ustawy o CBA, jest czyn:

- **polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;**

USTAWOWA DEFINICJA POJĘCIA KORUPCJA

Korupcją, w rozumieniu ustawy o CBA, jest czyn:

- **polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu tej funkcji;**

KORUPCA - POJĘCIA USTAWOWE

Art. 115. Kodeksu karnego

§ 4. Korzyścią majątkową lub osobistą jest korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego

KORUPCA - POJĘCIA USTAWOWE

Art. 115. Kodeksu karnego

§ 13. Funkcjonariuszem publicznym jest

4) osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych;

KORUPCA - POJĘCIA USTAWOWE

Art. 115. Kodeksu karnego

§ 19. Osobą pełniącą funkcję publiczną jest funkcjonariusz publiczny, członek organu samorządowego, osoba zatrudniona w jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, chyba że wykonuje wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba, której uprawnienia i obowiązki w zakresie działalności publicznej są określone lub uznane przez ustawę lub wiążącą Rzeczpospolitą Polską umowę międzynarodową.

KORUPCA - POJĘCIA USTAWOWE

Najogólniej mówiąc korzyść majątkowa to każde dobro, które jest w stanie zaspokoić określoną potrzebę, a jego wartość da się wyrazić w pieniądzu. Korzyścią może być nie tylko przyrost majątku, ale i wszystkie korzystne umowy, np. pożyczka udzielona na korzystnych warunkach, zwolnienie z długu, wygranie przetargu czy też darowizna.

KORUPCA - POJĘCIA USTAWOWE

Natomiast korzyść osobista to świadczenie o charakterze nie majątkowym, polepszające sytuację osoby, która ja uzyskuje. Zaliczamy do niej, np. obietnicę awansu, ograniczenie obowiązków zawodowych, przyjęcie do pracy, staż, otrzymanie stypendium oraz szereg innych korzyści.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA KARNEGO

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

SPRZEDAJNOŚĆ URZĘDNICZA

Art. 228.

§ 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

SPRZEDAJNOŚĆ URZĘDNICZA

Art. 228.

§ 3. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

SPRZEDAJNOŚĆ URZĘDNICZA

Art. 228.

§ 4. Karze określonej w § 3 podlega także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy lub takiej korzyści żąda.

§ 5. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową znacznej wartości albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

SPRZEDAJNOŚĆ URZĘDNICZA

Art. 228.

§ 5a Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową wielkiej wartości albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

SPRZEDAJNOŚĆ URZĘDNICZA

Art. 228.

§ 6. Karom określonym w § 1-5 podlega odpowiednio także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści żąda, albo uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PRZEKUPSTWO

Art. 229.

§ 1. Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PRZEKUPSTWO

Art. 229.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa, aby skłonić osobę pełniącą funkcję publiczną do naruszenia przepisów prawa lub udziela albo obiecuje udzielić takiej osobie korzyści majątkowej lub osobistej za naruszenie przepisów prawa, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PRZEKUPSTWO

Art. 229. § 4. Kto osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej znacznej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

§ 4a. Kto osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej wielkiej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PRZEKUPSTWO

Art. 229.

§ 5. Karom określonym w § 1-4a podlega odpowiednio także ten, kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, w związku z pełnieniem tej funkcji.

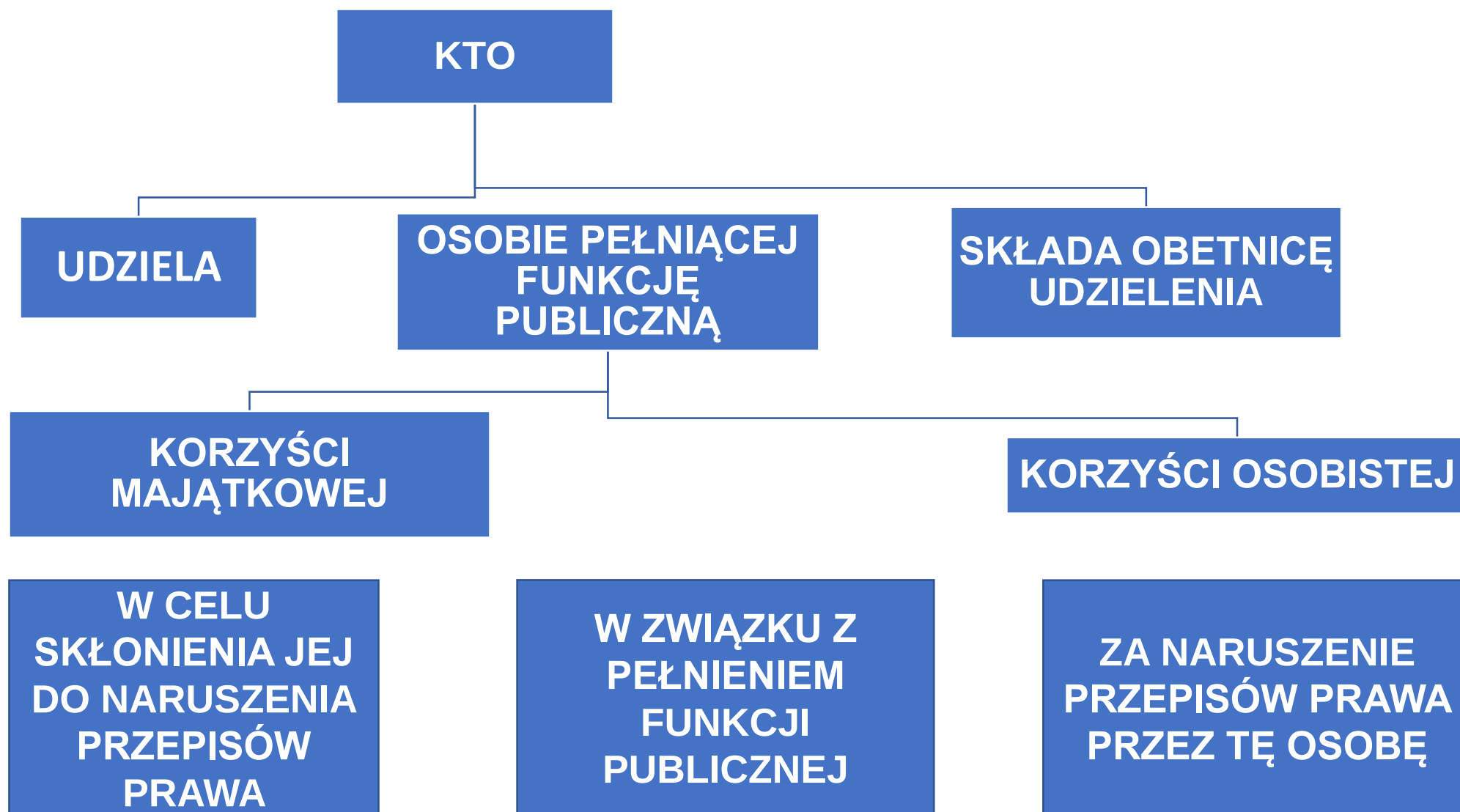
FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PRZEKUPSTWO

Art. 229.

§ 6. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1-5, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte przez osobę pełniącą funkcję publiczną, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PŁATNA PROTEKCJA - BIERNA

w art. 230 § 1 otrzymuje brzmienie:

§ 1. Kto, w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy, powołując się na wpływy, wywołując u innej osoby przekonanie o istnieniu wpływów, wykorzystując takie przekonanie lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu wpływów w:

- 1) instytucji państwowej lub samorządowej,**
- 2) organizacji krajowej lub międzynarodowej,**

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PŁATNA PROTEKCJA - BIERNA

w art. 230 § 1

3) krajowej lub zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi,

4) przedsiębiorstwie państwowym,

5) spółce handlowej z udziałem Skarbu Państwa, samorządu terytorialnego lub państwowej osoby prawnej,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PŁATNA PROTEKCJA – CZYNNA

w art. 230a

§ 1. Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w podmiocie wskazanym w art. 230 § 1, polegające na bezprawnym wywarciu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

FORMY KORUPCJI W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

PŁATNA PROTEKCJA – CZYNNA

Art. 230a. § 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 albo w § 2, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

KORUPCJA MENADZERÓW

Art. 296a. § 1. Kto, pełniąc funkcję kierowniczą w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność gospodarczą lub pozostając z nią w stosunku pracy, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, żąda lub przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, w zamian za nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową albo stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji lub niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

KORUPCJA MENADZERÓW

Art. 296a.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w wypadkach określonych w § 1 udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej.

§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

KORUPCJA MENADZERÓW

Art. 296a. § 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 wyrządza znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8

§ 5. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 2 albo w § 3 w związku z § 2, jeżeli korzyść majątkowa lub osobista albo ich obietnica zostały przyjęte, a sprawca zawiadomił o tym fakcie organ powołany do ścigania przestępstw i ujawnił wszystkie istotne okoliczności przestępstwa, zanim organ ten o nim się dowiedział.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

WYRZĄDZENIE SZKODY W OBROCIE GOSPODARCZYM

Art. 296.

§ 1. Kto, będąc obowiązany na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

WYRZĄDZENIE SZKODY W OBROCIE GOSPODARCZYM

Art. 296.

§ 1a. Jeżeli sprawca, o którym mowa w § 1, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, spowodza bezpośrednie niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 1a działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

WYRZĄDZENIE SZKODY W OBROcie GOSPODARCZYM

Art. 296.

§ 3. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 2 wyrządza szkodę majątkową w wielkich rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Jeżeli sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 3 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ W MYŚL POLSKIEGO PRAWA

WYRZĄDZENIE SZKODY W OBROCIE GOSPODARCZYM

Art. 296.

§ 4a. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w § 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego.

§ 5. Nie podlega karze, kto przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie naprawił w całości wyrządzoną szkodę.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ ZAOSTRZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

Art. 306b

§ 1. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1 lub 4, art. 299 § 1, 2, 5 lub 6 lub w art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości lub powodując szkodę w rozmiarach odpowiadających takiej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

FORMY KORUPCJI BIZNESOWEJ ZAOSTRZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

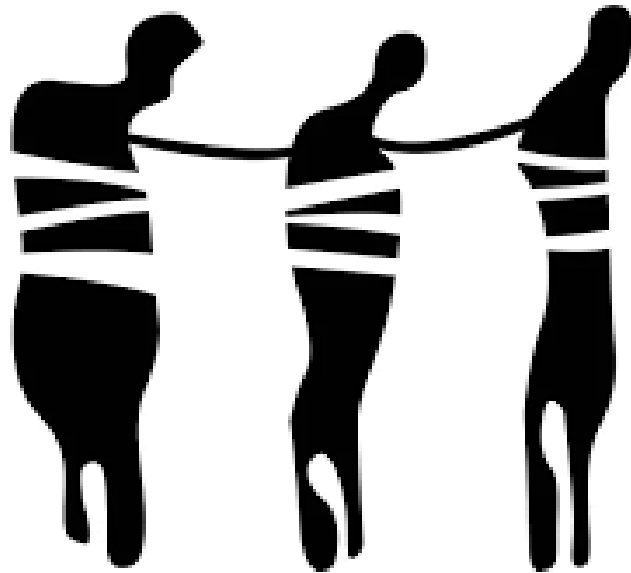
Art. 306b

§ 2. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1 lub 4, art. 299 § 1, 2, 5 lub 6 lub w art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości lub powodując szkodę w rozmiarach odpowiadających takiej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.

PRZESTĘPSTWA POWIĄZANE Z KORUPCJĄ

NADUŻYCIE UPRAWNIEŃ PRZEZ FUNKCJONARIUSZA PUBLICZNEGO

Art. 231 § 1. Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

NADUŻYCIE UPRAWNIENI PRZEZ FUNKCJONARIUSZA PUBLICZNEGO

Art. 231

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie i wyrządza istotną szkodę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 4. Przepisu § 2 nie stosuje się, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona czynu zabronionego określonego w art. 228 sprzedajność pełniącego funkcję publiczną.

INNE PRZEPISY MAJĄCE ZWIĄZEK Z KORUPCJĄ

POŚWIADCZENIE NIEPRAWDY

Art. 271.

§ 1. Funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadcza w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

INNE PRZEPISY MAJĄCE ZWIĄZEK Z KORUPCJĄ

POŚWIADCZENIE NIEPRAWDY

Art. 271.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

INNE PRZEPISY MAJĄCE ZWIĄZEK Z KORUPCJĄ

UDAREMNIE NIE PRZETARGU

Art. 305.

§ 1. Kto utrudnia lub udaremnia przetarg albo postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, działając na szkodę właściciela mienia, osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany bądź która prowadzi postępowanie, albo na szkodę interesu publicznego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

INNE PRZEPISY MAJĄCE ZWIĄZEK Z KORUPCJĄ

UDAREMNIE NIE PRZETARGU

Art. 305.

§ 2. Kto, w celu wywarcia bezprawnego wpływu na wynik trwającego lub przygotowywanego przetargu lub postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wchodzi w porozumienie z inną osobą, przekazuje lub rozpowszechnia informacje lub przemilcza istotne okoliczności, działając na szkodę właściciela mienia, osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest lub ma być dokonywany bądź która prowadzi lub ma prowadzić postępowanie, albo na szkodę interesu publicznego, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

INNE PRZEPISY MAJĄCE ZWIĄZEK Z KORUPCJĄ

UDAREMNIE NIE PRZETARGU

Art. 305.

§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do aukcji.

§ 5. Ściganie przestępstwa określonego w § 1–4 następuje na wniosek pokrzywdzonego, chyba że pokrzywdzonym jest Skarb Państwa lub przedmiot przetargu, aukcji lub zamówienia publicznego jest co najmniej w części finansowany ze środków publicznych.

INNE PRZEPISY MAJĄCE ZWIĄZEK Z KORUPCJĄ

UDAREMNIE NIE PRZETARGU

Art. 305.

§ 6. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1 lub 2, który zawiadomił o fakcie jego popełnienia organ powołany do ścigania przestępstw lub organ ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisję Europejską i ujawnił wszystkie istotne okoliczności tego przestępstwa, zanim organ powołany do ścigania przestępstw o nim się dowiedział.

CZY MAJĄ PAŃSTWO JAKIEŚ PYTANIA ?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Rafał Pawłowski

Kontakt:

Dział szkoleń i audytów:

tel. 61 86112446 | 695 386 963

mail: aneta.jablonska@ppbw.pl

www.ppbw.pl

Polska Platforma
Bezpieczeństwa Wewnętrznego